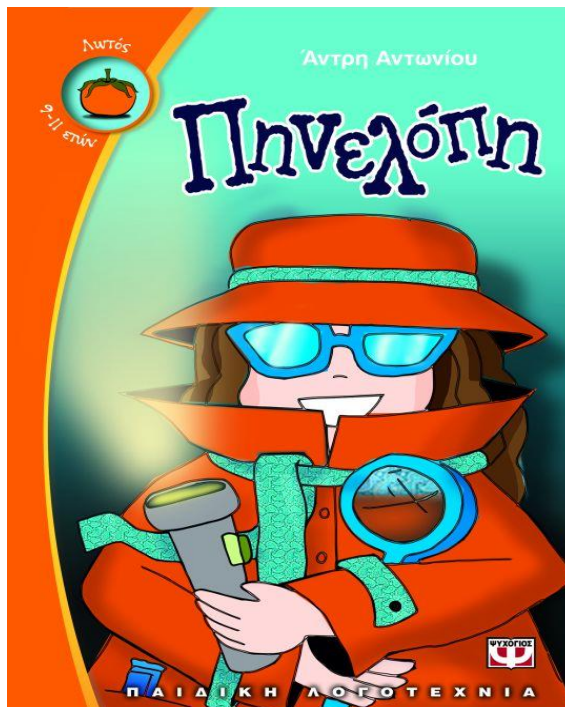

**ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΓΡΑΦΗΣ
ΓΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ**

(ΤΑΞΕΙΣ: Γ'- Στ')

ΞΕΚΙΝΩΝΤΑΣ

- Μπορούμε να ξεκινήσουμε παρουσιάζοντας στα παιδιά το εξώφυλλο και καλώντας τα να γράψουν σε ένα φύλλο χαρτί ή στο τετράδιο τους λέξεις που έρχονται στο μυαλό τους βλέποντας το εξώφυλλο. Οι λέξεις μπορεί να είναι αντικείμενα που υπάρχουν στο εξώφυλλο π.χ. *καπαρντίνα, φακός* μπορεί όμως να είναι και λέξεις που απλά υπονοούνται π.χ. *περιπέτεια, παρακολούθηση*, κλπ.

Ύστερα ζητάμε από τα παιδιά ατομικά ή ομαδικά να χρησιμοποιήσουν όσες περισσότερες λέξεις μπορούν από τον κατάλόγό τους και να επινοήσουν μια ιστορία. Η ιστορία τους μπορεί να έχει σχέση με το εξώφυλλο ή να είναι εντελώς άσχετη. Οι ιστορίες διαβάζονται στην τάξη.

- Διαβάζουμε στα παιδιά την περίληψη και πιανόμαστε από τη φράση: «*Κι έχει επίσης ένα μεγάλο όνειρο*». Τα παιδιά κάνουν υποθέσεις σχετικά με το ποιο

μπορεί να είναι το όνειρο της Πηνελόπης και ύστερα προσπαθούν να το παρουσιάσουν όσο πιο δημιουργικά μπορούν. Π.χ. αν υπέθεσε κάποιος πως το όνειρό της είναι να ταξιδέψει, θα μπορούσε να ζωγραφίσει ένα μεγάλο αεροπλάνο και μέσα στο αεροπλάνο να γράψει λίγα λόγια για το όνειρο αυτό: Π.χ. *«Η Πηνελόπη ονειρεύεται να μπει για πρώτη φορά σε αεροπλάνο και να ταξιδέψει μέχρι την Ντίσνεϊλαντ. Εκεί θα ήθελε να γνωρίσει από κοντά τον Σούπερ Γκούφνυ και να τον ρωτήσει πόσα σούπερ φιστίκια κρύβει στο καπέλο του. Επίσης, θα ήθελα να τον παρακαλέσει να της χαρίσει μερικά, για να αποκτήσει και εκείνη σούπερ δυνάμεις»*.

- Συνεχίζοντας να επεξεργαζόμαστε την περίληψη στο οπισθόφυλλο, μπορούμε να σταθούμε στη φράση: *«Η Πηνελόπη είναι ένα κορίτσι που αγαπά πολύ το φαγητό»*. Ζητούμε από τα παιδιά να χωρίσουν το τετράδιό τους σε δύο στήλες: Τροφές που τρώει η Πηνελόπη-Τροφές που δεν τρώει η Πηνελόπη και να γράψουν έξι τροφές σε κάθε στήλη (υποθέτοντας πάντα σχετικά με τις τροφές), τις οποίες και αριθμούν με αριθμούς από το 1 ως το 6. Ύστερα παίζουν στην ομάδα τους (ή και στην ολομέλεια της τάξης) το εξής παιχνίδι: κάθε ομάδα έχει ένα ζάρι το οποίο ρίχνει δύο φορές. Την πρώτη φορά κυκλώνουν μια τροφή στην πρώτη στήλη (Τροφές που τρώει η Πηνελόπη) με βάση τη ζαριά που έριξαν και τη δεύτερη φορά κυκλώνουν μια τροφή στη δεύτερη στήλη (Τροφές που δεν τρώει η Πηνελόπη) με βάση τη ζαριά που έριξαν.

Ας υποθέσουμε πως μια ομάδα μετά τις ζαριές έχει κυκλωμένες τις λέξεις: *παστίτσιο* και *κουνουπίδι*. Μπορούμε να ζητήσουμε από τα παιδιά να δουλέψουν με διάφορους τρόπους με αυτές τις δυο λέξεις:

α) να γράψουν και να δραματοποιήσουν ένα χιουμοριστικό διάλογο μεταξύ των δύο τροφών

β) να σκαρώσουν ένα αστείο τετράστιχο ποίημα με τις δύο αυτές τροφές ως εξής: πρώτα βρίσκουν μια λέξη που να ομοιοκαταληκτεί με το ένα τρόφιμο-στην περίπτωσή μας η λέξη *παστίτσιο* (π.χ. *καπρίτσιο*) και μετά βρίσκουν μια λέξη που να ομοιοκαταληκτεί με το άλλο τρόφιμο-στην περίπτωσή μας η λέξη

κουνουπίδι (π.χ. δαχτυλίδι). Το τετράστιχο που θα γράψουν μπορεί να έχει πλεχτή, σταυρωτή ή ζευγαρωτή ομοιοκαταληξία.

Π.χ. Να φας μου ζήτησες ξανά το νόστιμο *παστίσιο*

κι εγώ δεν είχα επιλογή, σου ‘κανα το *καπρίσιο*

μα αν δεχόσουν να ‘τρωγες λιγάκι *κουνουπίδι*

μέσα εις τα μπουκέτα του θα ‘βρισκες *δαχτυλίδι*.

Επιπλέον, τα παιδιά μπορούν να αφηγηθούν την ιστορία που ξεπηδά μέσα από το τετράστιχο που έγραψαν: Π.χ. «*Ο Σίμος έσπαγε για μέρες το κεφάλι του να βρει τον πιο πρωτότυπο τρόπο για να κάνει πρόταση γάμου στην καλή του. Δεν ήθελε απλά να βγάλει ένα κουτάκι με δαχτυλίδι από την τσέπη του και να ρωτήσει ...*».

- Γράφουμε κάθετα το όνομα της Πηνελόπης στον πίνακα και ζητάμε από τα παιδιά να ετοιμάσουν μια ακροστιχίδα με λέξεις ή προτάσεις που να αρχίζουν με κάθε γράμμα του ονόματός της και που να περιγράφουν ή να λένε μια μικρή ιστορία για εκείνη (οι ιδέες τους μπορούν να προέρχονται από αυτά που έμαθαν για την Πηνελόπη στην περίληψη του βιβλίου αλλά και από αυτά που φαντάζονται πως θα διαβάσουν για την Πηνελόπη στο βιβλίο).

Π.χ. Περιπετειώδης

Ηρεμη

Ντροπαλή

Ευαίσθητη

Λιχούδα

Ονειροπόλα

Πανέξυπνη

Ήσυχη

ΔΙΑΒΑΖΟΝΤΑΣ ΚΑΙ ΔΟΥΛΕΥΟΝΤΑΣ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

- Η Πηνελόπη χαρακτηρίζει τις σοκολατένιες μπαλίτσες που τόσο της αρέσει να τρώει ως «μπαλίτσες ευτυχίας». Η σοκολάτα γενικά είναι μεγάλη αγάπη για την Πηνελόπη (αλλά και για τη συγγραφέα!) Τι άραγε να ονειρεύονται η

Πηνελόπη (και η συγγραφέας) να αποκτήσουν σχετικό με τη σοκολάτα; Τα παιδιά συμπληρώνουν έναν κατάλογο. Π.χ. *Μια πισίνα που αντί νερό να έχει σοκολάτα. Ποτήρια, πιάτα και μαχαιροπήρουνα φτιαγμένα από σοκολάτα, έτσι ώστε όταν τελειώνουν το φαγητό τους να τρώνε και τα σκεύη ως επιδόρπιο. Κλπ.*

- Χωρίζουμε την τάξη σε δύο ομάδες. Η μια ομάδα έχει να υπερασπιστεί την άποψη: *«Η μαμά της Πηνελόπης έχει δίκαιο να μη θέλει η κόρη της να τρώει πολλά γλυκά»*. Η άλλη ομάδα έχει να υπερασπιστεί την άποψη: *«Η Πηνελόπη έχει δίκαιο που της αρέσουν τόσο πολύ τα γλυκά»*. Δίνεται σε κάθε ομάδα χρόνος για να προετοιμάσει τη θέση της με τα κατάλληλα επιχειρήματα και ύστερα οι δυο ομάδες παίρνουν θέση αντικριστά η μια από την άλλη. Ο δάσκαλος περνά ανάμεσά τους ακούγοντας επιχειρήματα και προσπαθώντας να αποφασίσει ποια ομάδα έχει το μεγαλύτερο δίκαιο.
- Τα παιδιά βασισμένα στην περιγραφή που δίνει η Πηνελόπη για την ξαδέλφη της την Ελευθερία (σελ. 8) ζωγραφίζουν τη φωτογραφία της που στολίζει το ράφι της βιβλιοθήκης της Πηνελόπης και ύστερα γράφουν κάτω από τη φωτογραφία μια παράγραφο για το κορίτσι αυτό: στην παράγραφο μπορούν να κάνουν μια μικρή περιγραφή της Ελευθερίας με όσα ξέρουν και με όσα φαντάζονται (εμφάνιση, χαρακτήρα, ενδιαφέροντα). Μπορούμε ακόμα να δώσουμε ένα συγκεκριμένο θέμα στα παιδιά και να τους ζητήσουμε να γράψουν μια παράγραφο γύρω από αυτό. Π.χ. *Το πιο σκοτεινό μυστικό της Ελευθερίας. «Η Ελευθερία δεν ήθελε ποτέ μα ποτέ να μάθει οποιοσδήποτε άλλος άνθρωπος πως κάθε φορά που εκείνη άκουγε γάτα να νιαουρίζει...»*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

- Τα παιδιά αναπαριστούν με την ομάδα τους την τηλεοπτική συνέντευξη που παρακολουθεί η Πηνελόπη. Θα χρειαστούν: ένα παιδί να υποδυθεί τη γυναίκα με το ποδήλατο, ένα παιδί να υποδυθεί τον παρουσιαστή, ένα παιδί να υποδυθεί τον άντρα της κι ένα παιδί να υποδυθεί το παιδί της που έχει πια

μεγαλώσει. Ο παρουσιαστής υποβάλλει ερωτήσεις στη γυναίκα σχετικά με την απόφασή της να γυρίσει τον κόσμο με ποδήλατο. Καθώς η συνέντευξη προχωρά στο πλατό μπουκάρουν ο άντρας και το παιδί της, οι οποίοι εκφράζουν τα παράπονά τους σχετικά με την απόφαση της ποδηλάτισσας να τους εγκαταλείψει και να γυρίσει τον κόσμο με ποδήλατο. Ο παρουσιαστής για να αυξήσει τα νούμερα τηλεθέασης ρίχνει λάδι στη φωτιά.

- Τα παιδιά παρουσιάζουν σε ζευγάρια με παντομίμα τον τρόπο με τον οποίο η Πηνελόπη ξύπνησε τον πατέρα της εκείνο το βράδυ.
- Το όνειρο λοιπόν της Πηνελόπης είναι να αποκτήσει ένα δεντρόσπιτο. Η ποδηλάτισσα είπε πως *πρέπει όλοι να βρούμε αυτό που αγαπάμε και να το κάνουμε πραγματικότητα*. (σελ.14) Κάθε παιδί ζωγραφίζει και περιγράφει το δικό του όνειρο, καθώς και τους τρόπους με τους οποίους σκέφτεται να το κάνει πραγματικότητα. Εναλλακτικά, τα παιδιά συμπληρώνουν σε ένα κατάλογο (που θα μπορούσε να έχει σχήμα δεντρόσπιτου) όλα τα «συστατικά» που θεωρούν απαραίτητα για την πραγματοποίηση ενός ονείρου: *π.χ. επιμονή, σκληρή δουλειά, αυτοπεποίθηση,.....*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

- Τα παιδιά αναδιηγούνται με λίγα λόγια την ιστορία του κεφαλαίου: α) από την οπτική του πατέρα της Πηνελόπης (δηλαδή πώς είδε τα γεγονότα ο πατέρας και τι σκέψεις έκανε), β) από την οπτική της μητέρας (δηλαδή πώς είδε τα γεγονότα η μητέρα και τι σκέψεις έκανε) γ) από την οπτική ενός αντικειμένου στην εικόνα σελ. 16. Η τρίτη οπτική θα μπορούσε να διανθιστεί με χιούμορ.
- Το κεφάλαιο τελειώνει με την Πηνελόπη να φεύγει από την κουζίνα και να πηγαίνει στο δωμάτιό της. Τι μπορεί να συζητήσαν οι γονείς της την ώρα που η κόρη τους δεν ήταν παρούσα; Τα παιδιά μπορούν να ετοιμάσουν μικρούς διαλόγους σε ζευγάρια.

- Ακόμη τα παιδιά σε ομάδες των τριών θα μπορούσαν να δημιουργήσουν μια παγωμένη εικόνα των τριών αυτών ανθρώπων και όταν ο δάσκαλος αγγίζει κάθε παιδί στον ώμο να εκφράζει τις σκέψεις του ατόμου που υποδύεται (Προσοχή: τις σκέψεις που κάνει, όχι τα λόγια που έχει ήδη πει στο κεφάλαιο αυτό. Με τον τρόπο αυτό τα παιδιά ίσως μπορέσουν να μουν βαθύτερη στην ψυχosύνθεση του κάθε ατόμου.)
- Το όνειρο της Πηνελόπης λοιπόν είναι να αποκτήσει ένα δεντρόσπιτο, Ο δάσκαλος παρουσιάζει στα παιδιά φωτογραφίες από δεντρόσπιτα (στο διαδίκτυο υπάρχει ποικιλία, μια ενδεικτική σελίδα με εντυπωσιακά δεντρόσπιτα είναι αυτή: <http://www.boredpanda.com/amazing-treehouses/>) Αυτό που μπορεί να γίνει είναι να δώσει σε κάθε παιδί ή ζευγάρι ή ομάδα μια διαφορετική φωτογραφία. Επίσης, να γράψει πάνω στον πίνακα τέσσερα βοηθητικά ερωτήματα: α) Ποιοι έφτιαξαν το δεντρόσπιτο και πώς το χρησιμοποιούν β) Τι απίστευτο συνέβη μία μέρα εκεί μέσα; γ) Πώς προσπάθησαν να το διευθετήσουν; δ) Ποια ήταν η τελική κατάληξη;

Με βάση τις απαντήσεις στα ερωτήματα κάθε παιδί/ζευγάρι/ομάδα ετοιμάζει μια μικρή ιστορία για το δεντρόσπιτο που έχει στα χέρια του και ύστερα την αφηγείται στους συμμαθητές του, αναρτώντας στον πίνακα τη φωτογραφία του.

- Η λέξη δεντρόσπιτο είναι μια σύνθετη λέξη. Τα παιδιά τη γράφουν στο τετράδιο τους και ύστερα συμπληρώνουν τον ορισμό της. Έπειτα επινοούν λέξεις που να έχουν ως ένα συνθετικό τη λέξη σπίτι και δίπλα επιχειρούν να γράψουν τον ορισμό τους π.χ. χειμωνόσπιτο: σπίτι με καλή μόνωση στα παράθυρα και πολυάριθμα τζάκια στο οποίο πας για να ξεχειμωνιάσεις, μαμαδόσπιτο: το σπίτι της μαμάς σου στο οποίο μπορείς να βρεις ανά πάσα στιγμή ποικιλία ζεστών καλομαγειρεμένων μαμαδίστικων φαγητών. Επιπλέον, μπορούμε να τους ζητήσουμε να τις χρησιμοποιήσουν σε προτάσεις: Π.χ. Κάθε που ο Νοέμβρης έφτανε στο τέλος του, η οικογένεια του Πάρη μετακόμιζε στο χειμωνόσπιτό της μέχρι τη στιγμή που θα ξαναγύριζε η άνοιξη. [Και βέβαια άνετα από τις προτάσεις αυτές θα μπορούσαν να ξεπηδήσουν ιστορίες!]

Κάτι ανάλογο μπορεί να γίνει και με σύνθετες φτιαχτές λέξεις των οποίων το ένα συνθετικό να είναι η λέξη *δέντρο*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

- Στη σελ. 20 η Πηνελόπη αναρωτιέται αν έχει ταλέντο. Τα παιδιά συζητούν για το ποιο μπορεί να είναι το ταλέντο της Πηνελόπης και ύστερα αναφέρονται στα δικά τους ταλέντα. Εναλλακτικά, μπορούν να επινοήσουν μια ιστορία για το πώς κάποιος φανταστικός χαρακτήρας ή κάποιος διάσημος ανακάλυψε το ταλέντο του.
- Τι έγραψε η εφημερίδα του σχολείου σχετικά με το περιστατικό στις τουαλέτες; Τα παιδιά γράφουν ένα μικρό άρθρο, αφού πρώτα βρουν ένα τραβηγτικό τίτλο.
- Τα παιδιά κάνουν εικασίες σχετικά με το ποιος μπορεί να έγραψε τα γράμματα στον τοίχο των τουαλετών του σχολείου.
- Τι άλλο θα μπορούσε να γράψει στον τοίχο το άτομο που θέλει να ακυρωθεί ο διαγωνισμός ταλέντων; Π.χ. ΟΧΙ ΣΤΟΥΣ ΣΙΚΕ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ή ΣΤΟΠ ΣΤΟΥΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ή ΑΤΑΛΑΝΤΟΙ ΑΥΤΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΕΝΩΘΕΙΤΕ κλπ.
- Στη σελ. 22 η Πηνελόπη σχολιάζοντας τον διευθυντή του σχολείου της λέει πως *έχει κοκκινίσει σαν παντζάρι*. Τα παιδιά λένε κι άλλες προτάσεις που να έχουν μέσα αυτή τη φράση και μετά όλη η τάξη επιλέγει μια από τις προτάσεις που λέχθηκαν την οποία ο δάσκαλος γράφει στον πίνακα. Ύστερα αλυσιδωτά, πρόταση πρόταση, αφηγούνται μια ιστορία γύρω από τη φράση αυτή. Π.χ. Κοινή φράση: *Κοκκίνισα σαν παντζάρι, μόλις διαπίστωσα πως φορούσα διαφορετικού χρώματος κάλτσες*. Πρώτο παιδί: *Δε θα σηκωθώ καθόλου από το θρανίο μου σήμερα, σκέφτηκα, για να μην το καταλάβει κανένας*. Δεύτερο παιδί: *Γύρω στις δέκα όμως ένιωσα μια ακατανίκητη επιθυμία να πάω τουαλέτα*. Τρίτο παιδί:.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

- Πανικός στο κεφάλι της Πηνελόπης. Την ώρα που η Πηνελόπη βρισκόταν μαζί με τη μαμά της στο γραφείο της διαιτολόγου, στο κεφάλι της γινόταν πανικός. Δίνεται λίγος χρόνος στα παιδιά να σκεφτούν μια σκέψη που μπορεί να έκανε η Πηνελόπη εκείνη την ώρα. Ύστερα ο δάσκαλος με γρήγορες κινήσεις ακουμπά ένα ένα τα παιδιά στον ώμο. Κάθε παιδί που το αγγίζει ο δάσκαλος πρέπει να εκφράσει στα γρήγορα τη σκέψη της Πηνελόπης. Κάπως έτσι λοιπόν «ακούγεται» ένα μυαλό σε πανικό!
- Παίρνοντας έμπνευση από την εικόνα στη σελ. 25 και χρησιμοποιώντας ζευγάρια λέξεων, τα παιδιά καλούνται να γράψουν ένα ποίημα-χιουμοριστικό ή μη-για το τι συνέβη εκείνη τη μέρα στο γραφείο της διαιτολόγου. Πιθανά ζευγάρια λέξεων: κάλτσα-γκριμάτσα, ζυγαριά-ψησταριά, γραφείο-ραφείο, τακούνια-μπαρμπούνια, κυρία-σωτηρία, χαλί-καλή. (Τα ζευγάρια λέξεων είναι ενδεικτικά, τα παιδιά μπορεί να έχουν τη δική τους έμπνευση!)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

- Η μαμά της Πηνελόπης έβαλε με μαγνητάκι τη δίαιτα στο ψυγείο. Στο ψυγείο εκτός από σημειώσεις με μαγνητάκια, πολλές φορές βάζουμε και μικρές σημειώσεις post-it για να αφήσουμε ένα μήνυμα σε κάποιο άλλο μέλος της οικογένειας. Στα post-it πρέπει να είμαστε σύντομοι και περιεκτικοί, διότι ο χώρος που έχουμε για γράψιμο είναι περιορισμένος. Καλούμε τα παιδιά να γράψουν μηνύματα πάνω σε αληθινά post-it, τα οποία θα μπορούσε να αφήσει η Πηνελόπη στη μαμά της. Μπορεί να είναι πράγματα που θα ήθελε να της πει και να μη βρίσκει τον τρόπο να τα εκφράσει με άλλο τρόπο. Εναλλακτικά, θα μπορούσε να γίνει ως εξής: Τα παιδιά χωρίζονται σε τρεις ομάδες: η μια ομάδα συμπληρώνει post-it γραμμένα από τον πατέρα, η άλλη ομάδα post-it γραμμένα από τη μητέρα και η τρίτη ομάδα post-it γραμμένα από την Πηνελόπη. Το περιεχόμενό τους μπορεί να έχει να κάνει με οποιαδήποτε σημείωση θα μπορούσε να αφήσει το συγκεκριμένο μέλος της οικογένειας στους υπόλοιπους πάνω σε οποιοδήποτε θέμα.

Εναλλακτικά, αντί σε αληθινά post-it, μπορεί το κάθε παιδί να σχεδιάσει σε ένα μεγάλο λευκό φύλλο χαρτιού ένα μεγάλο ψυγείο, να γράψει σε τετράγωνα σχήματα τα μηνύματά του και να χρωματίσει τα τετράγωνα αυτά με έντονα χρώματα για να μοιάζουν με post-it.

- Ζόρια για την Πηνελόπη. Δίαιτες και σαλάτες. Η ζωή της Πηνελόπης σαλάτα! Άραγε να νιώθει κάπως έτσι, στο σημείο αυτό της ιστορίας μας η Πηνελόπη; Κάνουμε ελεύθερη συζήτηση με τα παιδιά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

- Η Πηνελόπη νιώθει πως η μαμά της θέλει να την αλλάξει. Γεγονός που την κάνει να στενοχωριέται. Της γράφει λοιπόν ένα γράμμα εκφράζοντας τις σκέψεις της. Κάθε παιδί γράφει το γράμμα της Πηνελόπης. Ύστερα θα μπορούσαν να ανταλλάξουν γράμματα μεταξύ τους και να πάρουν ρόλο μαμάς Πηνελόπης και να απαντήσουν στο γράμμα της κόρης τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

- Τι θα μπορούσε να ζητωκραυγάζουν οι θεατές που παρακολουθούν την Πηνελόπη πάνω στη σκηνή; Τα παιδιά θα μπορούσαν να φτιάξουν ένα κόμικ ή να γράψουν απλά σε κατάλογο διάφορες ατάκες που θα μπορούσαν να βγαίνουν από τα στόματα των ενθουσιασμένων θεατών.
- Τι έγραφε άραγε το γράμμα μέσα στο φάκελο που βρήκε η Πηνελόπη στην αίθουσα θεάτρου του σχολείου; Τα παιδιά κάνουν υποθέσεις προφορικά ή γραπτά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

- Ο Αργύρης έχει κάποια «θεματάκια» με το μάθημα της Γεωγραφίας. Τα παιδιά με βάση την ύλη των διαφόρων μαθημάτων τους επινοούν περισσότερα σχολικά μαργαριτάρια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

- Φιόγκος τα κορδόνια της Αγγλαίας, φιόγκος και τα νεύρα της Πηνελόπης. Τα παιδιά καλούνται να σχηματίσουν προτάσεις που να ξεκινούν με τη φράση: *Φιόγκος τα νεύρα της Πηνελόπης...* Τα παιδιά μπορούν να αφηθούν ελεύθερα να σχηματίσουν τις προτάσεις με όποιον τρόπο θέλουν ή να πρέπει να χρησιμοποιήσουν δοσμένους συνδέσμους διαφόρων κατηγοριών (αιτιολογικούς, χρονικούς, υποθετικούς, κλπ.)
- Ο Χρίστος είναι βέβαιος πως ξέρει τι συμβαίνει στο σχολείο τους. Το λέει στην Πηνελόπη στην τελευταία αράδα του κεφαλαίου 10 (σελ. 40): *«Το σχολείο είναι στοιχειωμένο»*. Με βάση τη δήλωση αυτή τα παιδιά θα μπορούσαν να ετοιμάσουν μια ιστορία τρόμου με θέμα ένα στοιχειωμένο σχολείο. Θα μπορούσαν να αρχίσουν κάπως έτσι: *«Ουουου, ακούστηκε εκείνο το πρωί στην Ε'1 και η κουρτίνα κουνήθηκε λιγάκι χωρίς καν να φυσάει αέρας»*.....

Εναλλακτικά, μπορούν να βρουν πρώτα πέντε απαντήσεις στα εξής πέντε ερωτήματα: *Ποιος;* (Π.χ. Ακέφαλο φάντασμα) *Πού;* (Π.χ. Στο γραφείο του διευθυντή) *Πότε;* (Π.χ. Την ώρα που ο διευθυντής τηλεφώνουσε στους γονείς του Αντωνάκη για να τους πει πως ο Αντωνάκης δε διάβασε) *Τι;* (Π.χ. Φύσηξε κρύο αέρα στο αυτί του διευθυντή) *Γιατί;* (Π.χ. Επειδή δεν ήθελε να αποκεφαλίσουν τον Αντωνάκη οι γονείς του από τα νεύρα τους). Η συμπλήρωση των ερωτημάτων ίσως καθοδηγήσει τα παιδιά να εμπνευστούν και να χτίσουν μια ιστορία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

- *Ομπρέλες* που πετάνε λοιπόν! Και *φαντάσματα* που στοιχειώνουν σχολεία! Ας παίξουμε με τις λέξεις αυτές. Πώς; Ως εξής:
 - 1) Ο δάσκαλος ζητά από τα παιδιά να γράψουν την πιο πρωτότυπη πρόταση που μπορούν να σκεφτούν η οποία να περιλαμβάνει τις λέξεις: *ομπρέλα* και *φάντασμα*. Κάθε παιδί γράφει την πρότασή του σε ένα κομμάτι χαρτί. Ο δάσκαλος μαζεύει τα χαρτιά και τα βάζει σε ένα κουτί και τα ανακατεύει.

Κάθε παιδί τραβά στην τύχη μια πρόταση από το κουτί. Με βάση την πρόταση που του έλαχε πρέπει να σκεφτεί γρήγορα μια μικρή ιστορία και να τη διηγηθεί στους συμμαθητές του.

2) Ο δάσκαλος γράφει δύο ξεχωριστές προτάσεις στον πίνακα. Μια με τη λέξη *ομπρέλα* και μια με τη λέξη *φάντασμα*. Π.χ. α) *Η άσπρη ομπρέλα με τις κόκκινες καρδούλες φαινόταν καλή επιλογή εκείνη τη μέρα.* β) *Αν άνοιγες εκείνη την ώρα την ντουλάπα θα έβρισκες στο πάνω ράφι ένα μικρό φάντασμα.*

Οι προτάσεις που θα γράψει είναι καλά να μοιάζουν ασύνδετες μεταξύ τους για να ανεβάσει το βαθμό δυσκολίας της δραστηριότητας. Ύστερα, ζητά από τα παιδιά να γράψουν μια μικρή ιστορία (ατομικά ή ομαδικά) η οποία θα πρέπει να αρχίζει με την πρόταση α και να ολοκληρώνεται με την πρόταση β και να είναι χτισμένη με τέτοιο τρόπο που να μοιάζει λογικό και φυσικό να καταλήξει η ιστορία από το σημείο α στο σημείο β.

- Ο Χρίστος και ο Αργύρης λένε στα κορίτσια πως είναι άσχετα από αφηρημένη τέχνη. Ο δάσκαλος δείχνει στα παιδιά φωτογραφίες από πίνακες αφηρημένης τεχνοτροπίας και τα παιδιά βρίσκουν ταιριαστούς τίτλους. Μήπως ξεπηδούν ιστορίες και διάλογοι από κάποιους πίνακες; Για να δούμε!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

- Η Αγλαΐα εξαφανίστηκε! Τα παιδιά γράφουν μια αγγελία που θα μπορούσε να βάλει η Πηνελόπη στην εφημερίδα για να αναζητήσει τη φίλη της.
- Τα παιδιά χωρίζονται σε ζευγάρια, ετοιμάζουν και δραματοποιούν μια πιθανή ανάκριση της Πηνελόπης από κάποιον αστυνομικό σε σχέση με την εξαφάνιση της Αγλαΐας. Ο αστυνομικός μάλιστα είναι αμείλικτος επειδή υποψιάζεται πως η Πηνελόπη είναι αναμειγμένη στην εξαφάνιση αυτή!
- Τα παιδιά κάνουν υποθέσεις σχετικά με το πού μπορεί να βρίσκεται η Αγλαΐα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13

- Μετά από όλα αυτά τα γεγονότα, στην τάξη της Πηνελόπης επικρατεί *πανδαιμόνιο* (σελ. 48). Τα παιδιά αφού βρουν τη σημασία της λέξης στα λεξικά τους, καλούνται να τη χρησιμοποιήσουν σε διάφορες προτάσεις.
- Τα παιδιά αναπαριστούν την τελευταία σκηνή του κεφαλαίου με παντομίμα (αφού μοιραστούν τους ρόλους), προσπαθώντας να αποδώσουν όσο πιο πιστά μπορούν την ένταση των συναισθημάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14

- Τι έγγραψε η Αγλαΐα στο ημερολόγιό της για το ατύχημα;
- Τα παιδιά ζωγραφίζουν την Αγλαΐα όπως είναι στη σελ. 51 και πάνω από το κεφάλι της γράφουν πιθανές σκέψεις που περνούν από το μυαλό της.
- Με βάση την περιγραφή της Αγλαΐας για τον περίεργο τύπο με τα μαυροπορτοκαλιά αθλητικά παπούτσια, τα παιδιά ετοιμάζουν μια αφίσα ΚΑΤΑΖΗΤΕΙΤΑΙ, ζωγραφίζοντας και περιγράφοντας τον εγκληματία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15

- Τα παιδιά αναδιηγούνται το κεφάλαιο από την οπτική του πατέρα της Πηνελόπης.
- Ο πατέρας της Πηνελόπης λέει στη σελ. 53: *«Εξάλλου, είναι Σάββατο και τα Σάββατα κάνουμε πάντα πράγματα που μας αρέσουν»*. Καλούμε τα παιδιά να συμπληρώσουν έναν κατάλογο με πράγματα που τους αρέσει να κάνουν τα Σάββατα και τους ζητάμε να χρησιμοποιήσουν ρήματα ή ουσιαστικά: π.χ. να κοιμάμαι, να βολτάρω, ποδήλατο, προσκοπισμός, κλπ. Ύστερα τους ζητούμε να κυκλώσουν πέντε λέξεις στην τύχη από τον κατάλογό τους και με αυτές να φτιάξουν μια μικρή ιστορία. Αν θέλουμε να ανεβάσουμε τον βαθμό δυσκολίας, μπορούμε να τους ζητήσουμε η ιστορία που θα διηγηθούν να είναι

άσχετη με την ιστορία του βιβλίου και άσχετη με το τι κάνει ένα παιδί τα Σάββατα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16

- Κάθε παιδί λέει μια σκέψη που έκανε η Πηνελόπη την ώρα που το έσκαγε από το παράθυρο του δωματίου της.
- Η τάξη χωρίζεται σε δύο ομάδες. Η μια ομάδα υποστηρίζει την άποψη: «Η απόφαση της Πηνελόπης να πάει να ψάξει μόνη της ήταν σωστή». Η άλλη ομάδα υποστηρίζει την άποψη: «Η απόφαση της Πηνελόπης να πάει να ψάξει μόνη της ήταν λανθασμένη». Δίνεται χρόνος στην ομάδα να προετοιμαστούν. Ποια ομάδα θα πείσει τον δάσκαλο με τα επιχειρήματά της;
- Ο διευθυντής στη σελ. 57 ρωτάει την Πηνελόπη: «Τι κάνεις εδώ;» Ζητούμε από τα παιδιά να βρουν έξυπνες δικαιολογίες για να βοηθήσουν την Πηνελόπη να ξεγλιστρήσει από τη δύσκολη θέση.

Εναλλακτικά, τους ζητούμε να σκεφτούν την πιο παράλογη ιστορία-δικαιολογία που θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει κάποιος μαθητής αν ένα Σάββατο τον τσάκωνε ο διευθυντής του σχολείου του να κυκλοφορεί ύποπτα έξω από το σχολείο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17

- Ζητούμε από τα παιδιά να ανδιηγηθούν σε τριτοπρόσωπη αφήγηση (ως ένας εξωτερικός παρατηρητής) τι έγινε εκείνη τη μέρα στο γραφείο του διευθυντή: α) βασισμένοι στα γεγονότα του κεφαλαίου β) προσθέτοντας στην αφήγηση τη λέξη που ο δάσκαλος γράφει στον πίνακα. Η λέξη θα πρέπει να είναι όσο πιο άσχετη με την ιστορία γίνεται π.χ. *πελαργός*. Τα παιδιά θα πρέπει να βρουν έναν έξυπνο τρόπο να την συμπεριλάβουν στην εξιστόρησή τους ώστε να μη μοιάζει ξεκάρφωτη.

- Τι μπορεί να συζητήσαν οι γονείς της Πηνελόπης μετά το τηλεφώνημα που δέχτηκαν από τον διευθυντή του σχολείου; Τα παιδιά σε συνεργασία με τον διπλανό τους ετοιμάζουν διαλόγους.
- Τα παιδιά σε συνεργασία με το διπλανό τους φτιάχνουν μια παγωμένη εικόνα Πηνελόπης-διευθυντή στο γραφείο περιμένοντας τον πατέρα της Πηνελόπης. Όταν ο δάσκαλος τους ακουμπά στον ώμο ξεπαγώνουν και εκφράζουν τις σκέψεις που κάνει το πρόσωπο που υποδύονται.
- Ποιες άλλες άβολες στιγμές έζησε ως τώρα στην ιστορία η Πηνελόπη; Ποιες άλλες άβολες στιγμές φαντάζονται τα παιδιά πως ίσως αναγκαστεί να ζήσει ακόμα μέχρι η ιστορία να ολοκληρωθεί;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18

- Οι γονείς της Πηνελόπης τη βάζουν τιμωρία στο δωμάτιό της. Μια από τις γνωστές τιμωρίες στην οποία έχουν καταφύγει γονείς και γονείς. Ζητούμε από τα παιδιά να συμπληρώσουν έναν κατάλογο με πιο πρωτότυπες τιμωρίες με τις οποίες θα μπορούσαν οι γονείς να τιμωρούν τα παιδιά τους: *Π.χ. 1) Να ακούνε τον φάλτσο μπαμπά τους να τραγουδά όπερα στο ντους 2)*
- Ο Στέλιος προτείνει στην Πηνελόπη να συνεργαστούν στον διαγωνισμό ταλέντων και από εκείνη την ώρα η διάθεσή της αλλάζει. Λέει μάλιστα η Πηνελόπη πως: κάποιες εβδομάδες ξεκινάνε τόσο άσχημα που δε θέλεις να σηκωθείς από το κρεβάτι και μετά συμβαίνει κάτι ανέλπιστα μοναδικό και όλα αλλάζουν προς το καλύτερο. Μπορούμε: α) να ζητήσουμε από τα παιδιά να διηγηθούν ανάλογα περιστατικά από τη ζωή τους ή β) να επινοήσουν ομαδικά μια ιστορία με ανάλογη θεματική. Θα μπορούσαν να αρχίσουν κάπως έτσι: *«Ο Επαμεινώνδας Παπαπαρασκευόπουλος ζύπνησε ανάποδα εκείνο το μουντό πρωινό της Δευτέρας».....*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19

- Το κεφάλαιο αυτό διαδραματίζεται σε 3 σημεία: στο υπνοδωμάτιο της Πηνελόπης, στο αυτοκίνητο της μητέρας της και στο γραφείο της διαιτολόγου. Ο δάσκαλος βρίσκει και αναρτά στον πίνακα τρεις φωτογραφίες: μια από ένα παιδικό υπνοδωμάτιο, μια από ένα αυτοκίνητο και μια από ένα γραφείο διαιτολόγου. Τα παιδιά καλούνται α) να αναδιηγηθούν την πλοκή του κεφαλαίου αυτού σε τρεις μόνο προτάσεις. Κάθε πρόταση θα πρέπει να διαδραματίζεται σε μια από τις φωτογραφίες που υπάρχουν αναρτημένες στον πίνακα. β) να διηγηθούν μια άλλη μίνι ιστορία (που να μην έχει σχέση με την ιστορία της Πηνελόπης) σε τρεις προτάσεις. Κάθε πρόταση θα πρέπει να διαδραματίζεται σε μια από τις φωτογραφίες που υπάρχουν αναρτημένες στον πίνακα.
- Ο δάσκαλος ζητά από τα παιδιά να κάνουν υποθέσεις σχετικά με το τι ακολούθησε αφού η Πηνελόπη ανέβηκε στη ζυγαριά. Θα μπορούσαν να εκφράσουν την εικασία τους με τρεις ατάκες διαλόγου: μαμάς, Πηνελόπης, διαιτολόγου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20

- Η μητέρα της Πηνελόπης διηγείται από τη σκοπιά της τις εξελίξεις του κεφαλαίου. Ζητάμε από τα παιδιά, έκτος από το τι είδε/άκουσε, να συμπεριλάβουν στη διήγησή τους και το τι μπορεί να ένιωθε και πως τα συναισθήματά της διαφοροποιούνταν καθώς τα γεγονότα εξελίσσονταν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 21

- Όπως ξέρουμε όλοι το όνειρο της Πηνελόπης είναι να αποκτήσει ένα δεντρόσπιτο. Τι όνειρο να είδε όμως τις ώρες που ήταν ξαπλωμένη στο κρεβάτι του νοσοκομείου; Μήπως το ένα της όνειρο μπερδεύτηκε μέσα στο άλλο; Μήπως κατέληξε να γίνει εφιάλτης;

Καλούμε τα παιδιά να συνεργαστούν στις ομάδες τους και να ετοιμάσουν μια θεατρική σκηνή στην οποία θα παρουσιάσουν το υποθετικό όνειρο ή τον εφιάλτη της Πηνελόπης στο νοσοκομείο. Θα χρειαστούν ένα μικρό σενάριο. Πλοκή και διαλόγους. Τα πρόσωπα και τα αντικείμενα του ονείρου/εφιάλτη θα πρέπει να 'ναι όσα και τα παιδιά της ομάδας (αλλιώς κάποιο παιδί μπορεί να υποδυθεί διπλό ρόλο). Ακολουθεί κατάλληλη προετοιμασία και όταν τα παιδιά είναι έτοιμα παρουσιάζουν στην υπόλοιπη τάξη τις θεατρικές σκηνές τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22

- Η 26^η Φεβρουαρίου είναι η μέρα γενεθλίων της Πηνελόπης. Τα παιδιά καλούνται να ετοιμάσουν την πιο κατάλληλη κάρτα γενεθλίων για την Πηνελόπη. Τι θα της άρεσε να της ζωγραφίσουν; Τι θα της άρεσε να της γράψουν;
- Όταν οι γονείς της Πηνελόπης την πάνε στην αυλή για να της δώσουν το δώρο της, προς στιγμή νομίζει πως το δώρο της είναι το λάστιχο ποτίσματος! Καλούμε τα παιδιά να γράψουν διάφορες αντιδράσεις που θα είχαν, αν κάποιος τους έκανε στα γενέθλιά τους δώρο ένα λάστιχο ποτίσματος: *Π.χ. 1) Θα έμπηγα τα νύχια μου στις παλάμες μου για να μην κλάψω 2) Θα έβλεπα τη φωτεινή πλευρά της ζωής και θα σκεφτόμουν πως πια θα είχα έναν καλοποτισμένο κήπο. 3).....*
- Τα παιδιά επεκτείνουν με διάφορους τρόπους την πιο κάτω πρόταση: *«Θα δώριζα ένα λάστιχο ποτίσματος*»
- Τα παιδιά επινοούν αλυσιδωτά πρόταση πρόταση μια ιστορία για ένα λάστιχο ποτίσματος. Θα μπορούσαν να ξεκινήσουν έτσι: *«Ο Φανούρης μπήκε στο μαγαζί με είδη κήπου, αγόρασε ένα πράσινο λάστιχο ποτίσματος και ζήτησε να του το τυλίξουν με το πιο γυαλιστερό περιτύλιγμα που είχαν».....*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 23

- Ζητούμε από τα παιδιά να ζωγραφίσουν τα δύο κορίτσια της σελ. 75 ή να φτιάξουν μια παγωμένη εικόνα και να γράψουν ή να εκφράσουν τις σκέψεις τους.
- Η Ελευθερία φοβάται τα Μαθηματικά. Και να ήταν μόνο η Ελευθερία. Τα Μαθηματικά νιώθουν πολύ αδικημένα που τόσα παιδιά εκεί έξω τα φοβούνται και παθαίνουν πονόκοιλο όταν τα σκέφτονται. Πώς θα επιχειρηματολογήσουν για να υπερασπιστούν τον εαυτό τους;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24

- Στη σελ. 77 του βιβλίου υπάρχει ζωγραφισμένη μια σφυρίχτρα. Μια σφυρίχτρα σφυρίζει συνήθως την έναρξη και τη λήξη των παιχνιδιών. Αυτό στην κυριολεξία. Αν χρησιμοποιούσαμε τη σφυρίχτρα και το σφύριγμά της μεταφορικά όμως; Καλούμε τα παιδιά να συμπληρώσουν έναν πίνακα στο τετράδιό τους ως εξής: Στη μια στήλη γράφουν τη λέξη *Έναρξη* και στην άλλη τη λέξη *Λήξη* και ενδιάμεσα ζωγραφίζουν τη σφυρίχτρα. Ύστερα σημειώνουν σε κάθε στήλη πέντε γεγονότα που θα ήθελε η Πηνελόπη να αρχίσουν ή να λήξουν στη ζωή. (Π.χ. *Έναρξη: Συναντήσεις με Στέλιο για συνεργασία* *Λήξη: Καβγάδες με μαμά για φαγητό*). Ομοίως θα μπορούσαν να επαναλάβουν τον πίνακα και να αναφερθούν στη δική τους ζωή. Ακόμα και να φανταστούν γεγονότα για τη ζωή κάποιου διάσημου.
Θα μπορούσαμε ακόμα να ζητήσουμε από κάποια παιδιά να διαβάσουν ένα σημείο από τη λίστα τους και μετά η υπόλοιπη τάξη να εισηγηθεί τρόπους για να επιτευχθεί το ποθητό αποτέλεσμα. Δηλαδή τι εισηγούνται π.χ. πως πρέπει να κάνει η Πηνελόπη για να μην έχει διενέξεις με τη μαμά της για το θέμα του φαγητού;
- Ένα ακόμα απειλητικό μήνυμα και πάλι στα χέρια της Πηνελόπης. Τα παιδιά κάνουν περισσότερες υποθέσεις για τα απειλητικά μηνύματα και τον μυστηριώδη αποστολέα. Επιπλέον, βασισμένοι σε αυτό που λέει η Πηνελόπη στη σελ. 78, ότι έχει βρει στο παρμπρίζ του αυτοκινήτου του διευθυντή το

τρίτο απειλητικό μήνυμα, μπορούμε να ενθαρρύνουμε τα παιδιά να διηγηθούν την ιστορία με την οποία κατέληξε το απειλητικό μήνυμα στο παμπρίζ του αυτοκινήτου του διευθυντή αλλά με ανάδρομη πορεία. Θα μπορούσαμε δηλαδή να γράψουμε τους αριθμούς 1-5 στον πίνακα και εκεί που είναι ο αριθμός 5 να γράψουμε π.χ. *Κοίταξε με τρόπο δεξιά, κοίταξε με τρόπο αριστερά, στερέωσε το γράμμα στον ένα από τους δυο υαλοκαθαριστήρες και το έβαλε στα πόδια*. Τα παιδιά θα πρέπει να σκεφτούν την πρόταση 4, μετά την 3, φροντίζοντας όταν θα έχουν φτάσει στην πρόταση 1 να έχουν πια την αρχή της ιστορίας τους.

- Σπασμένο τηλέφωνο. Ποιος είναι άραγε ο μυστηριώδης αποστολέας των απειλητικών μηνυμάτων. Ένα παιδί ή ο δάσκαλος ψιθυρίζει μια υπόθεση στο αυτί του διπλανού του, ο οποίος την ψιθυρίζει παρακάτω και πάει λέγοντας. Μέχρι ο ψίθυρος να φτάσει στο αυτί του τελευταίου παιδιού ένα πράγμα είναι σίγουρο: ο ύποπτος θα έχει αλλάξει χίλια πρόσωπα! Τουλάχιστον τα παιδιά θα γελάσουν!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 25

- Η Πηνελόπη κατηγορούμενη. Μπορούμε να ζητήσουμε από τα παιδιά να ετοιμάσουν μια μίνι δίκη στην τάξη τους. Ο δάσκαλος θα μπορούσε να πάρει τον ρόλο του δικαστή. Υπόθεση Διευθυντής εναντίον Πηνελόπης με τους δικηγόρους τους να προσπαθούν να πείσουν τα υπόλοιπα παιδιά που θα έχουν τους ρόλους των ενόρκων πως η Πηνελόπη είναι αθώα ή ένοχη αντίστοιχα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 26

- Η Πηνελόπη στην αρχή του κεφαλαίου, αναφερόμενη στις κατηγορίες που εξαπέλυσαν εναντίον της, λέει: *Αυτό είναι απαράδεκτο. Πρωτάκουστο. Παρανοϊκό.* (σελ. 83). Ζητούμε από τα παιδιά να σκεφτούν κι άλλα επίθετα και μετοχές τα οποία θα ταίριαζαν στην περίπτωση της. Εναλλακτικά θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν τις τρεις αυτές λέξεις σε διάφορες προτάσεις. Ή να τις συμπεριλάβουν σε μια ιστορία. Ή να

ετοιμάσουν ένα κατάλογο που να έχει ως θέμα αυτές τις τρεις λέξεις και να γράψουν όσα Απαράδεκτα-Πρωτάκουστα-Παρανοϊκά πράγματα μπορούν να θυμηθούν που συνέβησαν μέχρι στιγμή στην Πηνελόπη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 27

- Τα παιδιά αφού διαβάσουν το κεφάλαιο αυτό καλούνται να το χωρίσουν σε τέσσερα μέρη/επεισόδια. Ένας ενδεικτικός χωρισμός θα μπορούσε να είναι: 1) η ώρα που κατεβαίνουν από το αυτοκίνητο 2) η ώρα που στέκονται στην αυλή και κοιτούν το δεντρόσπιτο 3) η ώρα που έχουν μπει μέσα στο δεντρόσπιτο και συζητούν 4) η ώρα που η Πηνελόπη τρέχει στο σαλόνι ή η ώρα που είναι ήδη στο σαλόνι.

Αφού ξεκαθαριστεί ποια θα είναι τα τέσσερα μέρη/επεισόδια κάθε παιδί παίρνει ένα φύλλο χαρτιού ή ανοίγει το τετράδιό του σε καινούρια σελίδα, το χωρίζει σε τέσσερα κουτιά και εικονογραφεί κάθε επεισόδιο, βάζοντας παράλληλα σε συννεφάκια λόγια πάνω από τα κεφάλια των χαρακτήρων ή σε ορθογώνια προτάσεις που να εξηγούν την μετάβαση του χρόνου (π.χ. Δύο λεπτά μετά, κλπ.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 28

- Αχ, αυτά τα μαύρα με πορτοκαλί αθλητικά παπούτσια (εικόνα σελ. 91) Όλο σε μπελάδες φαίνεται να βάζουν τον κάτοχό τους. Παρόλα αυτά, η εταιρεία που τα κατασκευάζει ψάχνει διαφημιστές για να τα διαφημίσουν όσο πιο έξυπνα μπορούν. Οι επίδοξοι διαφημιστές-μαθητές αναζητούν το πιο έξυπνο σλόγκαν και κείμενο για να πείσουν τους καταναλωτές να τα αγοράσουν. Εναλλακτικά, θα μπορούσαν σε ομάδες να σκεφτούν και να δραματοποιήσουν ένα μικρό σενάριο για τηλεοπτική διαφήμιση.
- Πώς να αντέδρασε άραγε ο Αργύρης, όταν η Πηνελόπη και η Αγλαΐα τον κατηγορήσαν; Τα παιδιά θα μπορούσαν να παρουσιάσουν την αντίδρασή του με παντομίμα, με μονόλογο ή να τον ζωγραφίσουν και να γράψουν σκέψεις να ξεπηδούν από το κεφάλι του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 29

- Μέσα στις τουαλέτες του εστιατορίου, όπου οι δύο οικογένειες γιορτάζουν τα γενέθλια της Ελευθερίας, διεξάγεται μια από τις πιο σημαντικές συνομιλίες του βιβλίου μεταξύ των δύο κοριτσιών. Μέσα στις τουαλέτες, απέναντι από τα κορίτσια υπήρχαν καθρέφτες. Θα μπορούσαμε να παίξουμε με τα παιδιά το εξής παιχνίδι: ένα παιδί να είναι η Πηνελόπη και ένα παιδί να είναι η Ελευθερία. Απέναντί τους στέκονται δύο άλλα παιδιά. Τα είδωλά τους. Κάθε κορίτσι εκφράζει δυνατά κάτι που το αφορά και που είδαμε να συμβαίνει μέσα στο βιβλίο (π.χ. Πηνελόπη: *Ο μπαμπάς μου είπε αμέσως ναι όταν του ζήτησα ένα δεντρόσπιτο.* Ελευθερία: *Τα Μαθηματικά με δυσκολεύουν*). Τα είδωλα ύστερα έχουν ένα λίγο πιο δύσκολο ρόλο να φέρουν εις πέρας. Θα πρέπει να εκφράσουν μια μύχια σκέψη του κάθε κοριτσιού, κάτι που ίσως δε θέλει να παραδεχτεί ούτε στον ίδιο της τον εαυτό. (π.χ. Πηνελόπη: *Ο μπαμπάς μου άραγε με αγαπά περισσότερο από τη μαμά μου;* Ελευθερία: *Αν αποτύχω στα Μαθηματικά, θα με αγαπά η μαμά μου;*)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 30

- Τι να ειπώθηκε στο γραφείο του διευθυντή μεταξύ του ιδίου και της Ελευθερίας. Τα παιδιά χωρίζονται σε ζευγάρια και προφορικά ή γραπτά προσπαθούν να φανταστούν τι κουβέντες να αντάλλαξαν οι δύο αυτοί άνθρωποι εκείνη τη μέρα. Είναι σημαντικό να ζητήσουμε από τα παιδιά να προσέξουν οι δύο αυτοί χαρακτήρες να μην ακούγονται το ίδιο, αλλά αυτά που λένε να είναι συντονισμένα με την ηλικία, τη θέση και με την ψυχική τους κατάσταση εκείνη τη συγκεκριμένη στιγμή. Μπορούμε ακόμα να πούμε στα παιδιά πως αυτό είναι μια από τις πιο σημαντικές προκλήσεις που έχει να αντιμετωπίσει ένας συγγραφέας όταν γράφει ένα βιβλίο. Να γράψει πιστευτούς και αληθοφανείς διαλόγους και να φροντίσει να μην ακούγονται όλοι οι χαρακτήρες το ίδιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 31

- Τα παιδιά παρουσιάζουν με παντομίμα το νούμερο του Αργύρη και του Χρίστου στον διαγωνισμό ταλέντων. Κερδίζει το πιο αστείο ζευγάρι!
- Στη σελ. 101 η Πηνελόπη λέει: *Την ώρα που βηματίζω για να βγω στη σκηνή, βλέπω να περνάνε σαν κινηματογραφική ταινία από μπροστά μου όλα όσα ζήσαμε τον τελευταίο καιρό.* Και πόσο ωραία το απεικόνισε η εικονογράφος Λιάνα Δενεζάκη στη σελ. 102. Τα παιδιά θα μπορούσαν να κόψουν μακρόστενα ορθογώνια χαρτιά και να ζωγραφίσουν πάνω ανάλογες σκηνές από το βιβλίο, λες και είναι τα αρνητικά ενός φιλμ. Παράλληλα, θα μπορούσαν να κάνουν κάτι ανάλογο με σκηνές από τη δική τους ζωή ή όλη η τάξη πριν το τέλος της χρονιάς να συνεργαστεί και να φτιάξει κάτι ανάλογο με σκηνές από τη σχολική τους χρονιά. Και μετά να το χαρίσουν στον δάσκαλό τους για ενθύμιο!
- Το ποίημα που η Πηνελόπη έγραψε και απήγγειλε στον διαγωνισμό ταλέντων του σχολείου της είχε τον τίτλο: *Καθένας μοναδικός.* Τίτλος που άλλωστε μπορούμε να πούμε συνοψίζει την ουσία και το μήνυμα του βιβλίου. Ως τελική εργασία, τα παιδιά θα μπορούσαν να γράψουν κάτι γύρω από αυτό τον τίτλο/θέμα: ίσως ένα ποίημα (με ομοιοκαταληξία ή χωρίς), κάποια προσωπική τους εμπειρία που θα ήθελαν να μοιραστούν, σκέψεις που έκαναν για το βιβλίο, ένα σχέδιο, μια ακροστιχίδα, οτιδήποτε εκφράζει για αυτούς τις δυο τούτες λέξεις: **Καθένας μοναδικός.**

ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ

- Τελειώνοντας το βιβλίο κάποιος θα μπορούσε να υποστηρίξει πως η μαμά της Πηνελόπης είχε δίκαιο να βάλει την κόρη της σε ένα πρόγραμμα διαίτας. Είναι φανερό πως τη νοιάζεται και θέλει μόνο το καλό της. Από την άλλη κάποιος άλλος θα μπορούσε να υποστηρίξει πως η Πηνελόπη είχε δίκαιο να μη θέλει να κάνει δίαιτα και να αντιδρά με τον τρόπο που αντιδρούσε στις αποφάσεις της μαμάς της. Θα μπορούσαμε να σχεδιάσουμε στον πίνακα δύο φιγούρες: στην μια άκρη του πίνακα τη μαμά και στην άλλη άκρη του πίνακα

την Πηνελόπη και να κάνουμε μια συζήτηση με τα παιδιά για τη διάσταση των απόψεων που μπορεί καμιά φορά να υπάρχει μεταξύ παιδιών και γονέων (ή και μεταξύ οποιονδήποτε ανθρώπων γενικότερα). Ύστερα καλούμε τα παιδιά να ανακαλέσουν στη μνήμη τους τις εξελίξεις του βιβλίου και να βρουν υποχωρήσεις που έκαναν και οι δύο πλευρές σχετικές με το θέμα (π.χ. η μαμά έπαψε να επιμένει σε αυστηρές δίαιτες, αγόρασε ένα όμορφο βιβλίο με διατροφικές συμβουλές στην κόρη της, η Πηνελόπη αποφάσισε να κάνει μια προσπάθεια με τη διατροφή της και να τρέφεται πιο ισορροπημένα). Θα μπορούσαμε λοιπόν να συμπεράνουμε πως πολλές φορές η αλήθεια βρίσκεται κάπου στη μέση και πως με αμοιβαίες υποχωρήσεις μπορούμε να κουνηθούμε από την αρχική μας θέση και να καταφέρουμε να «συναντηθούμε» με τον άλλο. Τα παιδιά θα μπορούσαν να αναφέρουν σχετικές εμπειρίες από τη ζωή τους.

- Η Ελευθερία είναι ένα άλλο πρόσωπο του βιβλίου που θα μπορούσε να συζητηθεί σε μεγαλύτερο βάθος. Με αφορμή την ιστορία της Ελευθερίας θα μπορούσαμε να κάνουμε μια συζήτηση με τα παιδιά γύρω από το θέμα της τελειομανίας. Θα μπορούσαμε να τους εξηγήσουμε πως οι άνθρωποι που είναι τελειομανείς συνήθως είναι πολύ αυστηροί με τον εαυτό τους. Μπορούμε να ζητήσουμε από κάθε παιδί να σκεφτεί φράσεις με τις οποίες θα μπορούσε να διακοσμήσει ένα τελειομανές άτομο το γραφείο του για να τις βλέπει και να χαλαρώνει όταν βρίσκεται σε κατάσταση στρες. Π.χ. *«Τα λάθη είναι ανθρώπινα»*. *«Δε χρειάζεται να είμαι πάντα πρώτος»*. *«Δεν μπορώ να είμαι αγαπητός σε όλους»*.

Επειδή στην περίπτωση της Ελευθερίας, η μαμά της χειροτέρευε την κατάσταση με τις απαιτήσεις που είχε από την κόρη της, μπορούμε κι εδώ να κάνουμε μια συζήτηση με τα παιδιά σχετικά με το πόσο σημαντικό είναι να βρίσκουν το θάρρος να συζητάνε με τους γονείς τους για όσα τους απασχολούν. Αλλιώς ένα πρόβλημα μεγεθύνεται και στο τέλος μπορεί να τους οδηγήσει σε ακραίες λύσεις.

- Τα παιδιά βρίσκουν εναλλακτικούς τίτλους για το βιβλίο, σχεδιάζουν εναλλακτικά εξώφυλλα και γράφουν εναλλακτικές περιλήψεις για το οπισθόφυλλο.
- Τα παιδιά ζωγραφίζουν τον κάθε χαρακτήρα του βιβλίου και γράφουν γύρω του λέξεις και φράσεις που αποτυπώνουν την προσωπικότητά του ή σημαντικά γεγονότα που βίωσε κατά τη διάρκεια της εξέλιξης της ιστορίας.
- Τα παιδιά γράφουν ερωτήσεις που θα ήθελαν να θέσουν σε κάποιον από τους χαρακτήρες της ιστορίας.
- Γράφουν με ποιον ήρωα ταυτίστηκαν και γιατί; Γράφουν ποιος χαρακτήρας είναι εντελώς διαφορετικός από εκείνους.
- Γράφουν σε ποια σκηνή της ιστορίας θα ήθελαν να βρεθούν και γιατί. Γράφουν πώς θα συμπεριφερόντουσαν.
- Τα παιδιά εξηγούν τι θα ήθελαν να αλλάξουν στην ιστορία και γιατί.

ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ

- Η Πηνελόπη ξεκίνησε να γράφεται τον Ιούνιο του 2011. Όχι όμως ως Πηνελόπη. Ως η ιστορία ενός κοριτσιού που αγαπούσε πολύ το φαγητό. Η συγγραφέας όμως δεν ήξερε πως να τη συνεχίσει και την παράτησε στη μέση. Ύστερα ξεκίνησε να γράφει μια άλλη ιστορία για ένα κορίτσι που προσπαθούσε να βρει το ταλέντο του για να συμμετάσχει στο διαγωνισμό ταλέντων του σχολείου της. Ούτε αυτή ήξερε πως να τη συνεχίσει και την παράτησε στη μέση. Τον Γενάρη του 2012 ξανάπιασε τις δύο ιστορίες, τις ένωσε και κάπως έτσι γεννήθηκε η Πηνελόπη. Η ιστορία ολοκληρώθηκε τον Μάη του 2012 και εκδόθηκε έναν χρόνο αργότερα, στις 16.5.2013.
- Η ιστορία αρχικά ήταν γύρω στις 15000 λέξεις. Χρειάστηκε όμως να αφαιρεθεί ένα μέρος του κειμένου για να φτάσει το κείμενο στις 12000 λέξεις.

Ανάμεσα στα κομμάτια που αφαιρέθηκαν ήταν και αυτό που αφορούσε έναν «ιδιαιτέρο» γείτονα-γάτο της Πηνελόπης, τον Αβόλευτο.

- Συγχαρητήρια, λοιπόν! Αν ολοκλήρωσες την Πηνελόπη, κατάφερες να διαβάσεις 12000 λέξεις!